

ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft.

Egészségügyi Centrum
Szakmai beszámoló

2017

A ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft. fenntartásában 9 éve működik az Egészségügyi Centrum, mely folyamatos megszakítás nélküli munkarendben biztosítja a hajléktalanok egészségügyi ellátását. Az intézmény 24 órában - területi ellátási kötelezettség nélkül, akár TAJ kártya hiányában is - háziorvosi rendelőt, fertőtlenítő fürdetést, valamint hétköznapiakon 4 órában mozgó orvosi szolgálatot lát el.

A szolgáltatás célja, hogy az otthonápolást lakóhely hiánya miatt nélkülöző hajléktalan beteg a kórházi ellátást követően, vagy ezt kiváltva a felépülési idejét megfelelő egészségügyi és szociális körülmények között tölthesse. Korábban azok a hajléktalan betegek, akiket a kórházi ellátást követően elbocsájtottak, vagy fel sem vettek, a megfelelő ellátás biztosítása nélkül kénytelenek voltak az utcán, vagy olyan intézményben (pl. menedékhelyen) lábadozni, amely erre nem volt felkészülve.

Az intézmény tárgyi, szakmai, személyi feltételrendszere alapján csak azok a hajléktalan személyek láthatók el az intézményben, akik nem igényelnek folyamatos ápolást, az elemi önellátó funkcióikat képesek elvégezni.

2017-ban **71** új ellátottat regisztráltunk a praxis keretén belül: **23** fő nőt és **48** fő férfit.

A praxis keretében végezzük betegeink Átmeneti Szállásra történő felvételéhez szükséges vizsgálatát, az ehhez szükséges „**EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTRA VONATKOZÓ IGAZOLÁS**” kiállítását illetve az időszakos meghosszabbításhoz szükséges felülvizsgálat elvégzését és az igazolás újbóli kitöltését. Ez évente kb. 150-170 db. A Szolgálat végzi az intézményekben tartózkodók időszakos tetvességi szűrését, influenza elleni védőoltását, valamint a további elhelyezéshez (szociális otthon) szükséges nyomtatványok kitöltését.

Forgalmi statisztika tevékenység szerinti bontásban

Időszak: 2017.01.01 - 2017.12.31.

Tevékenység	19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	64- 74év	74év+	Össz.:
gond. kontroll	2	2	15	52	99	31	6	207
kötözés	0	0	2	12	21	2	0	37
rendelés	12	25	59	148	232	68	25	569
szűrés	5	13	26	79	126	23	2	274
2018. évben megjelentek	18	32	87	202	230	54	20	646

2017-ben - a korábbi évekhez hasonlóan magas számban – küldtük betegeinket a félévente szükséges vizsgálat miatt tüdőszűrésre, - illetve a vizsgálati hely átmeneti változása miatt-mellkasröntgenre. A hosszú évek óta dohányzó ügyfelek között sok krónikus légzőszervi beteg van, őket a Tüdőgondozóban veszik gondozásba.

Továbbküldések

A betegek szakrendelőkre szállítását munkaidőben, sőt szükség esetén munkaidőn túl is – például az NRSZH korai berendeléseire – továbbra is saját betegszállító járművünkkel oldjuk meg. Így, mivel a beteget szociális munkás kíséri, a szakrendelők és fekvőbeteg intézmények személyzetével a kapcsolattartás nagymértékben javult. Mivel munkatársunk jól ismeri a beteget, tudja, kire hogyan kell figyelni és milyen segítséget igényelnek a kivizsgálás során.

A leletek ennek köszönhetően időben visszaérkeznek a rendelőbe. A hétköznapi munkaidőben szükségessé váló kórházba szállításokat is (az életveszélyes állapotú betegek kivételével) ezzel a járművel végezzük, így a mentőszolgálat szinte teljesen tehermentesítve van betegek szállítása tekintetében.

Kórházba utalás **70** személynél **98** esetben volt szükséges. Kórházba általunk beutalt, illetve más módon bekerült betegek legtöbb esetben bemutatták zárójelentésüket további kezelésüket kérve, ez összesen **118** paciens esetében **226** alkalommal történt meg.

Beutalások összesítése, időszak: 2017.01.01 - 2017.12.31.

<i>Szakrendelés</i>	<i>Beutalás</i>	<i>Személy</i>
Belgyógyászat	35	26
Sebészet	23	18
Traumatológia	18	15
Szülészeti-nőgyógyászat	7	7
Fül-orr-gégegyógyászat	11	8
Szemészet	17	12
Bőrgyógyászat és nemibeteg ellátás	12	11
Neurológia	43	30
Ortopédia	37	31
Urológia-Andrológia	28	23
Klinikai onkológia	3	2
Reumatológia és fizioterápia	40	27
Fertőző betegellátás	1	1
Pszichiátria	56	39
Tüdőgyógyászat	113	80
HR Háziorvosi rendelés	1	1
Mozgásszervi rehabilitáció	14	8
Haematológia	1	1
Allergológia és klinikai immunológia	1	1
Endokrinológia, anyagcsere és diabetológia	2	2
Gastroenterológia	17	16
Érsebészet	8	5
Kardiológia	21	18
Addiktológia	6	6
Általános labor	1	1
Röntgendiagnosztika	19	18
Általános röntgendiagnosztika	75	68
Mammográfia	2	2
Dento-alveoláris sebészet	3	3
FA Fogászati alapellátás	2	2
Összesen	574	265

2017. ügyeleti ellátásának forgalmi adatai:

Tevékenység		24-34év	34-44év	44-54év	54-64év	64-74év	74év+	Össz
rendelés	Személy	1	8	25	77	17	6	134
	Eset	3	192	252	2412	446	85	3390
Összesen	Személy	1	8	25	77	17	6	134
	Eset	3	192	252	2412	446	85	3390

Ügyeleti időben történt beutalások

Szakrendelés	Személy	Eset
Sebészet	1	1
Traumatológia	4	6
Sürgősségi betegellátás	13	21

Kórházba, illetve szakrendelésre utalás ügyeleti ellátás keretében **18** főnél **21** esetben vált szükségessé a bent fekvő betegek állapotromlása, illetve az ambulánsan jelentkező, de intézményünk kompetenciáját meghaladó ellátást igénylők esetében. Kórházba utalás betegszobáról az intézményünkben tartósan ápolott betegek esetében nem csak ügyeleti időben, hanem számos esetben napközben, a praxis rendelési idejében is történt.

A kapcsolattartás a hajléktalan-ellátó intézményekkel folyamatos, naponta többször egyeztetünk a szociális munkásokkal a betegekkel kapcsolatos teendőkről, a szükséges gyógyszerek hiánypótlásáról, hiszen ott is jelentős számban tartózkodnak gondozásra szoruló, de betegszobai ellátást (még vagy már) nem igénylő betegek. A kollégák természetesen azonnal jelzéssel élnek, ha a gondozottak állapotában romlás következik be és esetleg szükségessé válik a beteg Egészségügyi Centrumba történő áthelyezése.

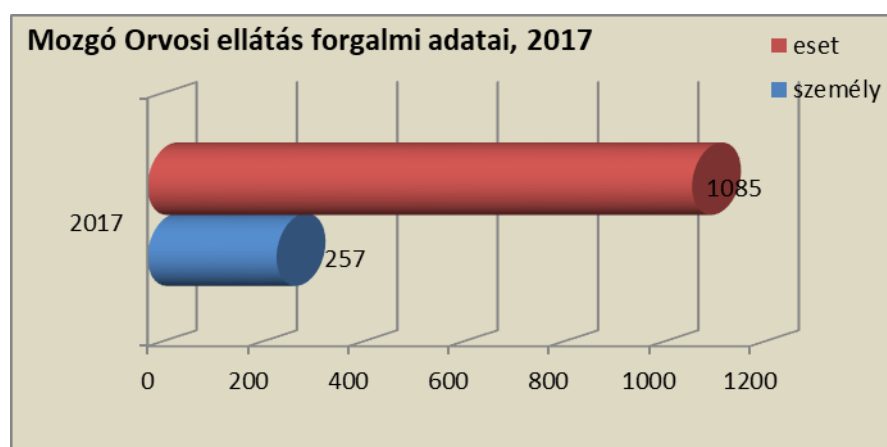
A Mozgó orvosi szolgálat munkája

A Mozgó orvosi szolgálat munkatársai hétköznapiokon 16.00-20.00 óra között látják el a hajléktalan ellátó intézményekben élő hajléktalan embereket, ahol, és amikor helyben nincs orvosi rendelés.

Szükség szerint az utcai szociális munkásokkal együtt keressük fel az utcán, közterületen tartózkodó hajléktalan embereket, felmérjük egészségi állapotukat és ennek megfelelően ellátásban részesítjük őket, beszállítjuk az Egészségügyi Centrumba, illetve szükség esetén szakrendelésre, kórházba küldjük őket.

**Forgalmi statisztika tevékenység szerinti bontásban,
Mozgó Háziorvosi Ellátás
Időszak: 2017.01.01 - 2017.12.31.**

Tevékenység		19- 24év	24- 34év	34- 44év	44- 54év	54- 64év	65- 74év	74év+	Össz.:
gond. kontroll	<i>Eset</i>	0	4	8	37	111	46	3	209
	<i>Személy</i>	0	2	3	6	22	8	3	44
hívás	<i>Eset</i>	0	0	3	13	45	20	5	86
	<i>Személy</i>	0	0	1	7	27	10	3	48
költözés	<i>Eset</i>	0	0	0	0	6	9	0	15
	<i>Személy</i>	0	0	0	0	3	1	0	4
látogatás	<i>Eset</i>	1	5	29	83	244	133	27	522
	<i>Személy</i>	1	1	11	40	80	23	5	161
szűrés	<i>Eset</i>	3	3	20	61	178	55	7	327
	<i>Személy</i>	3	3	13	38	102	27	6	192
tanácsadás	<i>Eset</i>	0	0	0	1	0	0	0	1
	<i>Személy</i>	0	0	0	1	0	0	0	1
Összesen	<i>Eset</i>	4	10	58	185	547	241	40	1085
	<i>Személy</i>	4	3	17	54	132	37	10	257

Lábadozósobai ellátás

2017-ban 57 fő vette igénybe a betegszobai ellátást. A szolgáltatást 44 férfi és 13 nő részére tudtuk biztosítani. A hajléktalan emberek szociális állapotának romlását mutatja, hogy a lábadozósoba nyáron is teltházzal üzemel, krízisidőszakban a férőhelyek pedig gyakran bizonyulnak kevésnek, így az akut ellátást már nem igénylő betegeket a speciális Éjjeli Menedékhelyre, esetleg más szállást nyújtó intézménybe kell áthelyezni. A lábadozósobában elhelyezett betegek csaknem mindegyike általánosan legyengült állapotban került hozzánk. Az intézményben minden szolgáltatás ingyenes, 24 órában van jelen orvos, asszisztens és szociális szakember. A szolgáltatást igénybe vevők egyharmada fekvőbeteg intézményi ellátást követően, kétharmada az intézmény háziorvosának, valamint az utcai gondozó szolgálatok javaslata alapján kapott elhelyezést intézményünkben. Az ügyeleti ellátást igénybe vevő ügyfeleink egy része az orvosi segítségnyújtás után távozik. A magas esetszámot a lábadozósobán és megfigyelőszobán elhelyezettek egészségi állapotának rendszeres kontrollálása is indokolja. Jellemzően a téli krízis ellátási időszakában magasabb a betegforgalom, de sajnos a krónikus, állandó kezelést, ápolást igénylő (pl. daganatos) betegek miatt a nyári időszakban sem csökken számottevően a létszám. A forgalmi adatok magas száma folyamatosan alátámasztja az intézmény létjogosultságát. Téli krízis idején minden esetben el tudjuk helyezni a rászorulókat, a sürgősségi ellátás érdekében mindig tartunk fent pótágyat az ügyelet részére. A speciális éjjeli menedékhely szolgáltatásai lehetővé teszik a továbbgondozást, lehetőséget biztosítva a professzionális szociális munka végzésére is.

Fertőtlenítő fürdető

Az utcán élő emberek körében folyamatosan visszatérő probléma a különböző élősködők megjelenése ugyanakkor az egészségügyi ellátás egyik elengedhetetlen eleme is a tisztasági és/vagy fertőtlenítő fürdetés.

A hajléktalan igazolvány kiállításához elengedhetetlen a félévesnél nem régebbi gümőkórmentes tüdőszűrő, illetve kórházban vagy szakrendelésen készült mellkasröntgen lelet, valamint az intézmény orvosa által 3 havonta kiadott igazolás arról, hogy az ellátott közösségbe mehet. A rendelésen ellátott páciensek szinte mindegyikét megvizsgáljuk abból a szempontból is, hogy nincs-e rajta élősködő. A betegszobai ellátást sem veheti igénybe az a beteg, aki nem esik át előbb tisztasági, vagy szükség esetén fertőtlenítő fürdetésen és a bent tartózkodókat is rendszeresen szűrjük parazitamentesítés céljából. Kifejezetten csak élősködőkre vonatkozó szűrést 2321 esetben végeztünk az Utcai Szolgálattal együtt. 2017-ben 11 esetben ruhatetvességet, 7 főnél ruhességet állapítottunk meg, ezek miatt került sor a fertőtlenítő fürdetésre. 2015-ben fejtetvesség 30 esetben fordult elő. 2 alkalommal lapostetvesség is felismerésre került. Az elmúlt időszakban folyamatosan fennálló problémát jelentett, hogy intézményeinkben a poloskák elszaporodtak. Irtásukat szerződéses partnereinkkel folyamatosan végeztetjük. Az irtás mellett a textíliák mosatása magas hőfokon, fertőtlenítő eljárással történik. Igénybe vesszük a gőzölés technikát is pl.: matracok, bútorzatok esetén. A hatékonyság érdekében tisztasági festést és burkolatcserét is végeztettünk. Az eljárások eredményeként a poloskák száma erőteljesen csökkent. A szűrések adatairól havonta készül jelentés a Városi Tisztiorvosi Szolgálat Járványügyi Csoportjának.

Egészségügyi jogviszony

A hajléktalan emberek egészségügyi jogviszonyának bejelentésére 2011. január 01.-től intézményünk is kötelezetté vált. Minden a rendelésen, a mozgó orvosi ellátás keretében megvizsgált, illetve ügyeleti időben ellátott beteg egészségügyi jogviszonya ellenőrzésre kerül, ez 2017-ben **11317** lekérdezést jelentett. A saját felderítésű, illetve más egészségügyi intézmények által jelzett „piros TAJ-számú”, rendezetlen jogviszonyú beteg a rendelkezésünkre álló NEAK program segítségével bejelentésre kerül. 2017-ben 195 ügyfelünk számára tettük elérhetővé az „ingyenes” egészségügyi ellátást.

Működéssel kapcsolatos tapasztalatok

Az intézményi felvétel minden esetben a háziorvos hatáskörébe tartozik, figyelembe véve az intézményvezető, valamint a szociális munkatársak észrevételeit is. A speciális éjjeli menedékhely szolgáltatásai lehetővé teszik a továbbgondozást lehetőséget biztosítva a professzionális szociális munka végzésére is.

Mindenképp pozitívként értékelhető, hogy ügyfeleink megfelelő testi higiénés állapotban, az előjegyzésnek megfelelően pontosan tudnak megjelenni szakrendeléseken. Ez egyrészt oldja a hajléktalanokkal szembeni előítéleteket, másrészt kontrollálhatóbbá válnak betegeink egészségi állapotában bekövetkező változások.

A fekvőbeteg intézményekből, előzetes egyeztetés és a **Befogadó nyilatkozat** elfaxolása után a nap 24 órájában van lehetőségünk fogadni betegeinket. Ezáltal a kórházak ágyfelhasználása kiszámíthatóbbá válik.

Némi problémát jelent, hogy a kórházi szociális munka és hajléktalanokkal végzett szociális munka kompetencia határai nem mindig egyértelműek (pl.: kórházból nem tudják hazaküldeni a beteget, de hajléktalanként rendszerünkben sem regisztrált). Ilyenkor széleskörű információval segítjük a kórházi szakembereket a hatékony együttműködés érdekében.

Egyre égetőbb kérdés a kórházból elbocsájtott betegek sorsa főleg téli krízis időszakban. A kórház és a klinika aktív osztályainak érthető igénye, hogy a szükséges ápolási idő letelte után „haza” vagy korábbi tartózkodási helyére, esetleg ápolást nyújtó intézménybe engedjék a betegeket. A kórházi szociális munkásokkal szemben is fokozott elvárás, hogy lehetőleg 24 órán belül intézzék el a befogadást. Ez a kórházi, klinikai osztályokról érdeklődő orvosokkal, ápolókkal, szociális munkásokkal szemben gyakran eredményez konfliktushelyzetet, mert nincsenek tisztában a férőhelyek számának ilyen mértékű szűkösségével. A legyengült, idős kora vagy tartós betegsége miatt gondozásra szoruló, esetleg daganatos betegség miatt hosszasan intézményünkben tartózkodó betegek a férőhelyek tartós lefoglalásával lehetetlenné teszik a kórházból küldött összes rászoruló befogadását. További ágyakat nem lehetséges a betegszobákban elhelyezni, emeletes ágyakra pedig operált, legyengült, daganatos, öreg, mozgássérült embereket természetesen nem küldhetünk.

Sajnos betegeink közül egyre többenél diagnosztizálnak rosszindulatú daganatos betegséget, és a hosszas kezelés végén hospice-ellátáshoz hasonló gondoskodás keretében a Szociális és Egészségügyi Központban hunynak el. Ez nagy lelki megterhelést nyújt a betegtársak számára is, akik szobatársaik között búcsúznak életüktől. Átmeneti speciális gondoskodást nyújtó elhelyezésre pedig a hosszadalmas, akadályokkal nehezített eljárás során már sokszor nincs sem idő, sem lehetőség.

Legnagyobb problémát a végleges megoldásra váró ügyfeleink elhelyezése jelenti. Az ellátottak kórképében diagnosztizált betegségek, valamint az alacsony jövedelem jelentősen beszűkítik az intézményi elhelyezhetőség lehetőségeit. A tartós elhelyezést biztosító szociális intézmények várólistája hosszú, ami intézményünk bedugulását eredményezte, ezért nagyon fontos lenne egy 50 férőhelyes hajléktalanok otthona.

Debrecen, 2018. május 31.

Szemerédy Zsolt
Ügyvezető